17.10.2022

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia: HE 141/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

MaRa kiittää mahdollisuudesta lausua jätelain muutoksesta. Ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus panna täytäntöön tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä koskeva direktiivi. Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvia elintarvikepakkauksia ja juomamukeja koskevat kansalliset kulutuksen vähennystoimet on toteutettu lainsäädännön sijasta Green Deal -sopimuksella.

MaRan kommentit koskevat tuottajavastuusääntelyn muutoksia nykyisen miljoonan euron liikevaihtoraja poistamisen ja lakiin esitetyn palvelupakkauksen osalta.

Pakkausten tuottajan määritelmän muuttaminen

MaRa kannattaa ehdotettua palvelupakkausten käyttöönottoa, sikäli kun miljoonan euron liikevaihtoraja tulee poistumaan. Pirkanmaan ELY-keskus on aikaisemmin arvioinut, että liikevaihtorajan muutos toisi noin 30 000–39 000 yritystä tuottajavastuun piiriin. Nykyisten tuottajien määrä on 4 300, mutta nämä tuottajat kattavat 95 % pakkausten määrästä. Tuottajamääritelmän ulottaminen arviolta yli 30 000 uuteen tuottajaan koskisi arvion mukaan vain 5 % pakkausten kokonaismäärästä. Liikevaihtorajan poistamista on perusteltu yhdenmukaisella kohtelulla. Liikevaihtorajan poistaminen vaikuttaa kuitenkin tehottomalta ratkaisulta niin valvovan viranomaisen kuin tuottajiksi määriteltävien pienyritysten kannalta.

Liikevaihtorajan poistaminen ja palvelupakkauksen käyttöönottaminen tämän sisältöisenä saattaa johtaa tilanteeseen, jossa palvelupakkausten käyttäjä ajautuu erilaiseen asemaan riippuen siitä, missä pakkaukset on tuotettu. Suomessa valmistettujen palvelupakkausten tuottaja on aina pakkauksen valmistaja, mutta ulkomaisia pakkauksia käyttävä yritys saatetaan tulkita maahantuojana pakkauksen tuottajaksi. Ehdotetun 48 §:n perusteella ei ole aivan selvää tulkitaanko palvelupakkauksen pakkaava ravintola pakkauksen loppukäyttäjäksi siten, että ulkomaisen pakkauksen myyjä on tuottajavastuussa etämyyntisäännön perusteella. Hallinnollisen taakan kannalta olisi keskeistä, että palvelupakkauksen käytön tulkintaa selvennetään siten, että tuottaja on etämyyjä eikä pakkauksen käyttävä kahvila tai ravintola.

Pienten yritysten kannalta hallinnollinen taakka on merkittävä. Huomionarvoista on, että pelkästään Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n laatima pakkaustietojen ilmoitus-lomakkeen täyttöohje on 12 sivua pitkä. Aikaisemmin miljoonan euron liikevaihtorajan ulkopuolelle jääneet yritykset ovat kooltaan pieniä ja henkilöresursseja on käytössä vähän. Hallinnollista taakkaa tulee pyrkiä keventämään juuri pieniä määriä markkinoille saattavien tuottajien osalta. Mikäli etämyyntisääntöä ei tulkita siten, että ravintolat ovat palvelupakkausten loppukäyttäjiä ja etämyyjät tuottajia, niin olisi hyvä harkita kuinka

voidaan kannustaa etämyyjiä hakeutumaan vapaaehtoisesti tuottajavastuuseen, jotta hallinnollista taakkaa voidaan keventää pakkauksia käyttävien yritysten osalta.

Kunnioittavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Veli-Matti Aittoniemi	Klaus Kähäri
varatoimitusjohtaja	lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu- ja ravintola-alan elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluja tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.